

Monumentnummer*: 517386

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **05 november 2001**
Kadaster deel/nr **82752/183**

Woonplaats* **Stedum** Gemeente* **Eemsdelta** Provincie* **Groningen**

Kadastrale gemeente* **Stedum** Sectie* **B** Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel **1403**

Omschrijving**

Inleiding

PASTORIE met aangebouwde GARAGE ontworpen in 1933 door architect P. Rozema uit Appingedam in een aan de Delftse School verwante stijl. De pastorie vormt een aanvulling op de reeds van rijkswege beschermde NH-kerk en toren (Rijksmonumentnummer 34504). De pastorie is gebouwd op de plek van een oude weem. In het interieur zijn schilderijen op glas aanwezig, waarop ondermeer afgebeeld Johan Clant en landelijke taferelen, waarschijnlijk afkomstig van de weem. Johan Clant woonde op de borg Nittersum en was unicus-collator van de kerk (liet grafkelder in koor en grafmonument voor vader bouwen). Zijn vader Adriaan vertegenwoordigde de Ommelanden tijdens het sluiten van de Vrede van Munster. In de loop der tijd zijn de luiken en de schoorsteenkapen verdwenen.

De pastorie is gelegen naast de NH-kerk en toren op een groot omgracht terrein, omgeven door leilinden, op de wierde in het centrum van Stedum. De tuin is in onderhoud bij de Stichting Landschapsbeheer Groningen. Het pand wordt ontsloten door een oprijlaan omgeven door leilinden, waarvoor een niet-origineel hek, gelegen rechts aan de voorzijde van het terrein. De in de loop der tijd gewijzigde betonnen brug met centraal een beweegbaar ijzeren hek gelegen aan de rechterzijde van het terrein verleent toegang tot de kerk.

Omschrijving

De twee verdiepingen hoge, deels onderkelderde PASTORIE op nagenoeg rechthoekige plattegrond is opgetrokken in donkerrode baksteen en wordt gedekt door een zadeldak waarop zwarte Romaanse pannen; overkragende houten goot; twee gemetselde

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

schoorstenen; twee beschoten dakkapellen onder een plat overkragend dak met vierruits venster aan de westzijde en één aan de oostzijde; sierankers; vlechtwerk in de topgevels; ventilatiegaten onder strek; steunberen op de hoeken aan de oost- en westzijde. De gevels worden geleed door staande vensters onder een strek.

De entree bevindt zich in het risaliet van de voorgevel (westzijde), die boven de gootlijst is doorgetrokken en wordt gedekt door een zadeldak. De entree bestaat uit twee houten deuren waarin glas-in-lood onder een houten luifel opgehangen aan ijzeren gedraaide kabels; boven de luifel een half rond bovenlicht met decoratieve houten roedenverdeling en glas-in-lood onder rollaag; stoep met aan weerszijden een rood bakstenen muurtje en bloembak. Boven de entree een zesruits en een vierruits venster. Aan de linkerzijde van het risaliet twee driedelige zesruits vensters. Aan de rechterzijde van het risaliet twee driedelige zesruits vensters en een driezijdige erker die loopt over twee verdiepingen waarin twee driedelige zesruits vensters.

Aan de rechterzijde van de topgevel aan de noordzijde een rechthoekige erker onder zadeldak afgezet met lood; aan de voorzijde een vierdelig zesruits venster en een gemetselde bloembak; aan de zijkanten een staand drieruits venster. Links van de erker twee vierruits vensters waarin glas-in-lood, waarboven twee staande vensters waarin glas-in-lood en beschilderde ruitjes. In de top twee zesruits vensters.

In het risaliet van de achtergevel (oostzijde) twee houten deuren waarin glas-in-lood onder een half rond bovenlicht met decoratieve houten roedenverdeling en glas-in-lood onder rollaag; stoep met aan weerszijden een gemetseld muurtje; in beide schuine zijden een staand venster waarin glas-in-lood en beschilderde ruitjes; tevens aan de rechterzijde een staand driedelig venster waarin glas-in-lood met half rond bovenlicht waarin decoratieve houten roedenverdeling en glas-in-lood. Rechts van het risaliet een staand venster waarin glas-in-lood en beschilderde ruitjes. Aan de linkerzijde van het risaliet is het koetshuis aangebouwd. Links van het koetshuis een staand venster met houten luik.

In de zuidgevel rechts een tweedelige houten deur waarin glas-in-lood onder een houten luifel opgehangen aan ijzeren kabels waarboven een half rond bovenlicht waarin decoratieve houten roedenverdeling en glas-in-lood onder rollaag; stoep met aan weerszijden een gemetseld muurtje. Rechts van de entree een tweedelig venster. Boven de entree drie zesruits vensters. Rechts in de zuidgevel een rechthoekige serre onder schilddak afgezet met lood; aan de voorzijde twee openslaande houten deuren waarin roedenverdeling met zesruits zijlichten waarvoor een stoep met aan weerszijden een gemetselde bloembak; aan de linkerzijde een driedelig zesruits venster; aan de rechterzijde een zesruits venster.

De GARAGE op rechthoekige plattegrond is opgetrokken in donkerrode baksteen en wordt gedekt door een zadeldak waarop zwarte Romaanse pannen; overkragende houten goot; hoge gemetselde schoorsteen op het noordelijk dakvlak; beschoten dakkapel onder een plat overkragend dak met vierruits venster aan de noordzijde; sierankers; vlechtwerk in de topgevel. De gevels worden geleed door vierruits vensters onder een strek.

Aan de voorzijde (zuidgevel) twee getoogde opgeklampte houten deuren met ijzeren gehengen onder een latei. In de achtergevel (noordzijde) een tweedelige houten deur met vierruits venster en vierruits zijlicht; stoep met aan de linkerzijde een gemetseld muurtje. Links van de deur twee vierruits vensters. In de topgevel aan de oostzijde twee vierruits vensters en een tweedelig vierruits venster.

In het INTERIEUR zijn ondermeer van belang: de vrij originele indeling, in de hal de tegelvloer en lambrizing, de houten tochtdeuren waarin glas-in-lood met half rond bovenlicht waarin decoratieve roedenverdeling en glas-in-lood, de steen waarin het bouwjaar en de namen van de kerkvoogden en notabelen, de houten bordestrap met opengewerkte houten balustrade en opklimmende lambrizing,

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

de schilderijen op glas waarop landelijke taferelen en onder andere het wapen van Clant, in het toilet de lambrizing en tegelvloer, in de kamers de boardplafonds en vensterbanken, in de studeerkamer de houten boekenkast en schouw van bruine tegels, in de woonkamer de houten suitedeuren, de lambrizing en de marmeren schouw, in de slaapkamers de schouwen van geel en zwart/bruine tegels.

Waardering

Pastorie met aangebouwde garage van algemeen belang vanwege architectuur- en cultuurhistorische waarde:

- als voorbeeld van een pastorie in een aan de Delftse School verwante stijl uit 1933 in de provincie Groningen
- vanwege de typerende vormgeving en detaillering
- vanwege de vrij hoge mate van gaafheid van zowel exterieur als delen van het interieur
- vanwege de beeldbepalende ligging op de wierde in het centrum van Stedum
- vanwege de ruimtelijk-visuele en functionele relatie met de naastgelegen kerk

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Dienstwoning(K)

Functie

Pastorie(K)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument